

Un viatge atroç

Joan Daniel Bezsonoff

Es podria dir “adattatore traditore” (ho he escrit bé, senyor Víctor Ripoll?). Sembla una banalitat criticar la traïció de les adaptacions cinematogràfiques. Entre les obres que més han patit de llur aclimatació al cinema, pensi en *El planeta dels simis* de Pierre Boulle. Han malmès la seua altra gran novel·la –*El pont del riu Kwai*– amb una fi oposada al cinisme i a l'absurditat de l'original.

Després de l'èxit planetari del film de Franklin J. Schaffner, molta gent ni s'ha pres la pena de llegir la novel·la de Pierre Boulle, massa francesa potser. Tanmateix, aquesta petita obra mestra em pareix molt superior a totes

El planeta dels simis

PIERRE BOULLE
Traducció de Juli Avinent
Universitat de València
València, 2011
250 pàgines / 15 euros

les seues adaptacions, llevat del començament i de la inoblidable darrera escena de la pel·lícula del 1968 (les altres valen poca cosa...), quan en Taylor reconeix el cap de l'estàtua de la Llibertat i maleeix els bojos que van destruir la civilització a cops de bombes nuclears.

Més que d'una novel·la de ciència-ficció, crec que es tracta d'un conte filosòfic digne del millor Voltaire. Tothom en sap, més o menys, l'argument. Uns astronautes francesos amb el periodista Ulysse Mérou (és a dir, Ulisses Mero com l'heroi grec i el peix...) arriben

a un planeta bessó de la terra que anomenen Soror, perquè els francesos diuen “la planète” i no “le”. Al cap d'un poc, els nostres exploradors descobreixen amb horror que, en aquest món, els simis són evolucionats i els homes, uns animals salvatges.

Els ingredients que més m'agraden de la novel·la de Pierre Boulle vénen de la descripció científica del planeta i de la seua història. Quan en Mérou ens explica el seu descobriment de la llengua dels simis –el simià– sembla que llegim les memòries d'un militar aliat, presoner a l'Alemanya nazi. Les escenes arqueològiques a la selva creen un malestar, una nosa existencial.

La gran superioritat del llibre procedeix del tema lingüístic. A la novel·la, els simis hi parlen una llengua diferent del francès del narrador. A les pel·lícules de Hollywood s'expressen en l'anglo-americà de la fi dels 1960. No ens sorprendria que es possessin a xiular “Strangers in the night”, “What a wonderful world” o se'ls escapés la frase “Peace in Vietnam”. Sempre m'ha semblat estrany que el coronel Taylor, a la fi de la pel·lícula, s'adoni que ha tornat a la terra a prop de l'antiga Nova York. Voleu dir que un astronauta és incapaç de reconèixer la Via Làctia?

Ens hem d'alegrar, per tant, que Juli Avinent incorpori a la nostra cultura aquest clàssic mig oblidat. La lectura de la novel·la presenta un risc. Quan l'haureu acabada, potser tindreu ganes d'agafar un fusell i d'anar-vos-en al Congo o a Borneo per a eliminar uns quants d'aqueixos malparits de simis.

<http://mitrophone.vefblog.net>

“Els ingredients que més m'agraden de la novel·la de Pierre Boulle vénen de la descripció científica del planeta i de la seua història. Quan en Mérou ens explica el seu descobriment de la llengua dels simis –el simià– sembla que llegim les memòries d'un militar aliat, presoner a l'Alemanya nazi”